

LEV Bornholm

23. årgang • Nr. 4 • November 2018

Landsforeningen
LEV

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

Billedet er fra
Mathias' tur til
Kreta.

Læs side 13

Bestyrelsen for LEV Bornholm

www.levbornholm.dk

Formand, HB-medlem

[Henrik Stilling](#)

Segenvej 8
3700 Rønne
Telefon 2617 0829
hstilling@gmail.com

Kasserer

[Per Holm](#)

Toftelunden 30
3790 Hasle
Telefon 2024 6710
per@toftelunden.dk

Sekretær

[Steen Kofod](#)

Værmlandsvej 9
3700 Rønne
Telefon 2960 3474
steenkofod@youmail.dk

Medlem af bestyrelsen for Aftenskolen for specialundervisning

[Lars Larsen](#)

Aspevej 4, 3751 Østermarie
Telefon 5647 0839
angl@mail.dk

Bestyrelsesmedlem i DH

[Timm Kuhre](#)

Sdr. Lyngvej 31, 3700 Rønne
Mobil 2992 8772
kkuhre@jubii.dk

Bestyrelsesmedlem

[Anders Pedersen](#)

Pælevej 15, Listed
3740 Svaneke
Telefon 5649 6703
anderskp@live.dk

Lokalbladsredaktør

[Grethe Anthonsen](#)

Zahrtsmannsvej 20
3700 Rønne
Telefon 5695 4038
grethe@nthonsen.dk

Suppleant

[Trine Stilling](#)

Segenvej 8
3700 Rønne
Telefon 6088 8211
trinecarlsen@gmail.com

Revisor

[Rønne Revision](#)

St. Torvegade 12
3700 Rønne
Telefon 5695 0595
www.ronnerevision.dk

Annoncesalg:

Rosengrenen ApS
Hovedgaden 8, 8670 Låsby
Tlf. 86 95 15 66
(kl. 8.30-12.00 og 12.30-15.00)
Mail: info@rosengrenen.dk

– hvortil alle spørgsmål
vedr. annoncer bedes rettet.

Sats og tryk:

Intryk ApS
Tlf. 70 21 10 00
www.intryk.dk

Deadline:

Indlæg til næste blad skal være redaktøren
i hænde senest den 7. januar 2019.

Kommunens budget

Kommunens budget for 2019 er i skrivende stund ved at være på plads, og når dette blad udgives, er hele processen formentlig afsluttet. Når man læser nyheder fra andre dele af Danmark, kan man læse om besparelser og atter besparelser.

Der er store problemer i kommuner som Odense og Århus, hvor mennesker, der bor på bosted, i stigende grad overlades til sig selv. Følg bare med på www.lev.dk og få selv syn for sagen.

Men på Bornholm har vi fået et budget uden besparelser. Handicap- og psykiatriområdet har endda fået tilført flere penge. En af de helt bemærkelsesværdige nyheder er, at kommunen har afsat penge til en socialsygeplejerske.

I forrige LEV Bornholm-blad beskrev vi projektet "I Sunde Hænder", hvor kommunen har projektansat en socialsygeplejerske til at tilse beboerne på bostederne samt relevante borgere i boliger udenfor bostederne. Vi roste kommunen for dette initiativ, og nu må vi rose endnu mere, da det allerede fra 2019 er blevet muligt at gøre denne ordning permanent.

I LEV mener vi, at sådanne ordninger burde være lovpligtige, men indtil vi kan håbe på det, så er ordningen altså en realitet på Bornholm. Sygeplejersken skal sammen med borgerne gennemføre små undersøgelser, der kan hjælpe til at afdække symptomer, der ikke ellers ville blive bemærket. Derefter er det den praktiserende læge, der skal kontaktes, hvis sygeplejersken finder noget. Sygeplejersken har haft fokus på borgerne på bostederne, og nu er turen

kommet til de borgere, der bor "i eget hjem", som det hedder, selvom bostederne jo også er beboernes hjem.

Men hvad med Skovhjelpergruppen, det er da en besparelse? Ja og nej.

Man sparer jo penge ved at lukke projektet, så derfor fremstår det som en besparelse i budgettet. Men der er ikke tale om en besparelse for besparelsens skyld. Kommunen har ønsket at lukke projektet af andre årsager. Der er tale om et § 104-tilbud og dermed et fritids- og aktivitetstilbud. Når en borger tilbydes § 103 eller § 104-tilbud skal det ske med et socialpædagogisk sigte. Der skal være en plan for borgeren, hvor kommunen med udgangspunkt i borgerens behov giver borgeren et tilbud.

Problemet med Skovhjelpergruppen er, at det pædagogisk er gået i stå. Kommunen har, efter hvad mine kilder fortæller mig, forsøgt at få Naturstyrelsen til at skabe pædagogisk indhold i tilbuddet, men det er ikke lykkedes. Kommunen har nogle forpligtelser overfor borgerne, der ikke må parkeres i projekter. Det kunne være så godt, men så er det faktisk skidt – og hvem har egentlig ansvaret for, at det er gået så galt? Det er i sidste ende kommunens ansvar, og derfor har de set sig nødsaget til at sætte en stopper for det.

Det er dermed en uundgåelig lukning, projektet står overfor. Det er nogle dybt ulykkelige skovhjelpere, der står tilbage. Deres pårørende har forsøgt at få dialog med politikerne, hvilket kun er lykkedes i begrænset omfang, og de føler sig helt kørt over af den politiske beslutning.

Men det er mere bekymrende end som så. Flere af skovhjelperne har været i en positiv personlig udvikling, og de pårørende frygter, at de vil "knække" helt. Mennesker med kognitive funktionsnedsættelser er ofte meget sårbare, især overfor større forandringer. Ofte kan de også have svært ved at forstå de dybere sammenhænge i ting, der sker omkring dem. For nogle af borgerne her kan lukningen af projektet betyde, at de udviklingsmæssigt sættes flere år tilbage.

Det er enormt paradoksalt, at et projekt uden pædagogisk sigte og mål er det, der skal til, for at nogle af vores medborgere med udviklingshæmning trives og udvikler sig. Kan kommunen give dem et ligeså godt tilbud et andet sted? Udgangspunktet skal

være borgernes individuelle behov, og kommunen er forpligtet til at løse udfordringen. Med en udsættelse af lukningen får man tid til at finde holdbare løsninger. Det er egentlig det, der har været vores anbefaling. Giv tid og lad være med at skynde det igennem – men jeg tror ikke, at det ændrer på beslutningen om at lukke projektet.

Der er altså rigeligt at glæde sig over i denne tid, men så sandelig også en sag at være rigtig ked af på de syv skovhjelperes vegne. Jeg har været i kontakt med en del mennesker, der føler, at sagen står deres hjerte meget nær, og som har lyst til at engagere sig i den.

Om ikke andet kan man glæde sig over den medmenneskelighed, som så mange mennesker har udvist i den forbindelse.

*Bestyrelsen
for LEV Bornholm
ønsker alle medlemmer
og samarbejdspartnere
en rigtig glædelig jul
og et godt nytår!*

Skolernes motionsdag på Kildebakken

blev i år afviklet i samarbejde med
Dagli'Brugsen i Tejn.

Kildebakken og bestyrelsen i Dagli'Brugsen
i Tejn gik i år sammen om at arrangere sko-
lernes traditionsrige motionsdag fredag før
efterårsferien.

Starten gik ved Dagli'Brugsen i Tejn kl. 9, og
brugsuddeler Klaus Elleby løb forrest. Ruten
gik fra Ndr. Strandvej op ad Slagterstræde og
videre ad Havnebakken op til Kildebakken.
Hele ruten er op ad bakke.

Bestyrelsen mødte talrigt op og guidede
os i trafikken, når eleverne skulle krydse ve-
jene. Når de kom op til Kildebakken, fortsatte
eleverne med at løbe rundt på centerbanen
omkring sportspladsen.

På skolens sportsplads havde Tejn Idræts-
forening sat deres målport op, så eleverne
kunne få fornøjelsen af at komme "rigtigt i mål".

Alle elever fik en T-shirt med Motionsdags-
logo, som de løb i.

Kl. 11 blev der delt diplomer ud, og den
samlede længde, hver elev havde løbet, blev
råbt op. Tilsammen havde eleverne på Kilde-
bakken løbet ca. 250 km.

Bestyrelsen fra Dagli'Brugsen i Tejn havde
i mellemtiden stegt pølser og varmet brød, så
alle blev belønnet med en fransk hotdog. Her-
til fik de en Faxe Kondi, som Brugsen havde
sørgt for at få sponsoreret.

Fuldt hus til den halve mand

Foredraget "Halv mand – helt menneske" trak fuldt hus, da Epilepsiforeningen, Spastikerforeningen, ADHD-foreningen og LEV havde inviteret René Nielsen til Åkirkeby.

De fire foreninger havde valgt at gå sammen om at få foredragsholderen René Nielsen og hans foredrag "Halv mand – helt menneske" til Bornholm, og det var noget, der var populært. Arrangørerne havde håbet på, at der kom så mange som muligt, frygtet at der ikke kom mere end tyve, men bestilt plads til 100. Der måtte dog laves mere kaffe og sættes flere stole frem, da omkring 135 mennesker valgte at bruge sin tirsdag aften i Åkirkeby-hallerne.

René Nielsen er en mand, hvis liv tog en drastisk drejning, da han som en ung mand mistede begge ben, da han blev påkørt af et tog. Men selvom drømmen om en karriere

som håndboldspiller brast, gav René ikke op. Han kom til at repræsentere Danmark ved de Paralympiske lege, hvor han har vundet flere medaljer, heriblandt guld.

René fortalte om sit liv – krydret med små betragtninger om det samfund, vi lever i. Det var både et meget tankevækkende og rørende foredrag, hvor der også blev plads til mange grin. Der var efterfølgende mange af tilhørerne, der gav udtryk for, at de syntes, at det havde været et rigtig godt foredrag.

Som nævnt var arrangementet et samarbejde mellem fire handicaporganisationer. Det var Peter Vomb fra Epilepsiforeningen, der var primus motor, men alle foreninger havde ydet økonomisk støtte til arrangementet. Ligeledes støttede Regionskommunen samt Aftenskolen for Specialundervisning arrangementet med tilskud. Den store opbakning har givet blod på tanden hos arrangørerne, der gerne vil prøve noget lignende igen. Nu er det blot om at få gode idéer til, hvilke arrangementer man kan kaste sig over i fremtiden.

Turen gik til Kreta

Sommeren var på det højeste, og vi nød allerede sommeren her på skønne Bornholm. Men for første gang skulle vi en tur sydpå.

Vi skulle 14 dage til Kreta – ned og slappe af og nyde ferien. Vi glædede os alle rigtig meget, selvom Mathias' mor var lidt usikker på, om hun kunne klare varmen.

Men varmen var skøn for os alle, og vi nød poolen ved hotellet og var også på nogle dejlige ture. Vi var på 2 fantastiske heldags ture. Den ene – en bådture – gik til den skønne lagune Balos, hvor vi på turen dertil fik oplevet borgen Kastro på Gramvousa, og derefter nød vi lagunen, hvor vi svømmede i det fantastiske turkise lave vand.

Vores anden tur skulle vi tage lidt tilløb til, da vi var lidt bekymret for om Mathias kunne klare turen. Men det var en skøn tur gennem Imbros-kløften, hvor vi fik oplevet de dramatiske høje klippesider samt vild og utæmmet smuk natur. Og selvom Mathias brokkede sig en del på den udfordrende 8 km lange tur, var han virkelig stolt bagefter. Og selvfølgelig skulle lykkelige trøjen bæres på denne dag.

Mathias og familie vil gerne takke ferie-fonden for bidraget til ferien.

Steen Olsens 30-års jubilæum

Den 1. august 2018 kunne Steen fejre sit 30-års jubilæum på Sandemandsgården. – Han valgte dog, at selve fejringen skulle udskydes på grund af sommerferie. Så den 6. september blev jubilæet markeret med taler, gaver, hurra-råb og pølser til frokost. Det var en rørt Steen, der takkede for opmærksomheden på den store dag.

60-års fødselsdag

Lørdag den 27. oktober blev Anders Jensen 60 år.

Allerede dagen før blev Anders fejret af beboerne på "Gartnerparken" samt familien.

Det var en stor overraskelse for Anders, da "Bornholnergarden" kom og spillede for ham.

Familien og beboerne hyggede sig bagefter med kaffe og lagkage, så det var en dejlig fredag.

Lørdagen var selve fødselsdagen, den blev fejret i familien med middag om aftenen på "Green Solution House".

Vi fra LEV ønsker også Anders et stort TILLYKKE.

Bowling med Sandemandsgården

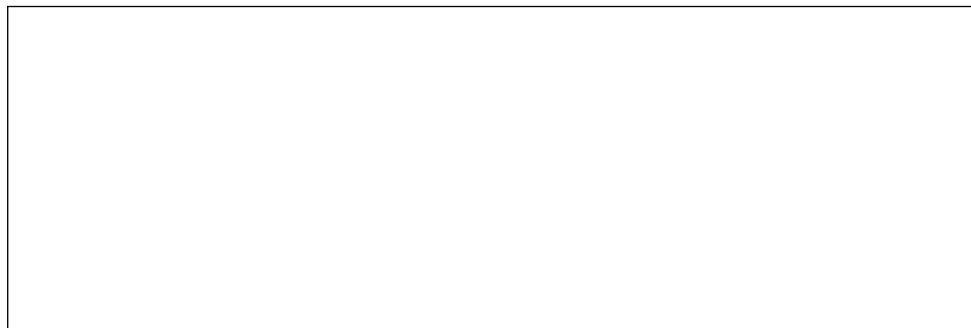
Torsdag den 27. september stod i bowlingens tegn.

Brugerne havde bestemt, at bruger-penge i år skulle bruges på en bowlingtur med mad.

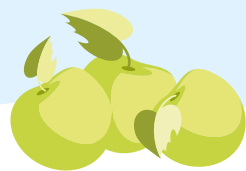
Vi var alle af sted, og der var liv og glade dage i bowlinghallen. Alle baner var i brug, og der blev gået til den på alle baner. Masser

af hurra og klap når der kom strikes og spares. Efter ca. en times bowling blev der serveret en god burger med lidt pomfritter og sodavand.

En dejlig dag med god stemning.

Fra æbler til most

Mediegruppen på Sandemandsgården fik lavet æbler om til most oppe hos Mostballaden i Olsker.

Brugerne havde samlet æbler i flere dage ude i haven. Når alle æblerne var samlet og sorteret gik turen op til Olsker.

Oppe hos Mostballaden blev vi mødt af den rare ejer. Han fortalte om hele processen, og hvordan et æble bliver til æblemost.

Vi fik lov til at nyde vores medbragte kaffe og kage i haven. Vi fik noget æblemost med hjem, som alle på Sandemandsgården fik lov til at smage!

Kulturhuset, Østergade 54

Vi har nydt godt af det fantastiske sommervej og har haft mange ture ud af huset.

I august gik turene til Bornpark minigolf, besøgscenteret ved Hammershus og til Sandvig, som i anledning af Bornholms Kulturuge havde sat lys i hele byen, på havnen og på skibene ude på havet. Der var en magisk stemning.

I vores hyggelige have havde vi grillaften, hvor Jacob Norreen leverede musik til dansen. Vores ungdomsaftener, som er den først torsdag hver måned, er blevet rigtig populære. Der er både plads til at spille spil, hygge, høre musik og ikke mindst møde både gamle og nye venner.

I oktober måned besøgte vi Bornholms Museum, hvor Barbara, en af museets ansatte, viste rundt og fortalte om udstillingerne.

I oktober havde vi også fernisering på en udstilling af papirklip af Kristina Møller

Jensen. Der er mange flotte ting, f.eks. bogmærker, gaveæsker og lykønskingskort. Udstillingen bliver meget snart udvidet med juleklip.

Julen står for døren. I år er juleballet på Griffen allerede den 23. november, og denne gang er det Ølle Bølle Band og Kalle Brandt Band, der spiller op til dans. Sidste tilmelding og betaling er den 8. november på kulturhusets mail: kulturhuset@brk.dk

Derudover har vi som sædvanlig juleværksted d. 15. november, hvor du kan lave din egen kalenderdekoration eller adventskrans.

Den 13. december har vi Luciaoptog med Ding Dang Koret, og resten af aftenen synger vi sange sammen med Kalle Brandt, og den 20. december har vi naturligvis vores julebanko med mange spændende gevinster.

LEV Bornholm-prisen 2019

Kredsbestyrelsen i LEV Bornholm opfordrer hermed alle til at indsende indstillinger til årets LEV Bornholm-pris.

LEV Bornholm-prisen er en anerkendelse af et særligt stykke arbejde eller en indsats for udviklingshæmmede på Bornholm.

Prisen består af et diplom samt 1.000 kr., der gives til hver person.

Prisen kan gives til én person eller flere personer. For at komme i betragtning til LEV Bornholm-prisen, skal man indstilles

af én eller flere personer, der mener, at man har gjort en forskel for udviklingshæmmede ved fx at tage initiativer til aktiviteter, nye samværsformer eller ved at have lagt en ekstraordinær arbejdsindsats for målgruppen.

Prisen uddeles af bestyrelsen for LEV Bornholm på Årsmødet i februar/marts.

Indstillinger til LEV Bornholm-prisen skal være begrundede og være kredsformanden i hænde senest lørdag den 9. februar 2019.

*Indstillingen kan sendes på e-mail: hstilling@gmail.com
eller post til: Henrik Stilling, Segenvej 8, 3700 Rønne*

Vi kan lave meget andet end medlemsblade!
Ring 7021 1000 og tal med en fagperson.
intryk.dk

 Intryk

Medlemskontingent: sæt venligst X

☐ Årligt med blad	300 kr.	☐ Årligt med blad	150 kr.
☐ Årligt for par med blad	425 kr.	☐ Årligt for par med blad	225 kr.
☐ Årligt uden blad	175 kr.	☐ Årligt uden blad	75 kr.
☐ Livsvarigt med blad (enkelt person)	3.500 kr.	☐ Livsvarigt med blad (enkelt person)	3.500 kr.
☐ Årligt for forening med blad	800 kr.		
☐ Årligt abonnement	300 kr.		

Pensionist/studerende *)

☐ Årligt med blad	150 kr.
☐ Årligt for par med blad	225 kr.
☐ Årligt uden blad	75 kr.
☐ Livsvarigt med blad (enkelt person)	3.500 kr.

Betal først, når girokortet modtages.**Firmamedlemskaber**

☐ Alm. med blad	800 kr.
☐ Guldmedlem med blad (pr. år)	5.000 kr.
- Et Guldmedlem får ret til at bruge LEVs logo samt at blive nævnt på LEVs hjemmeside.

Undertegnede ønsker at blive medlem af LEV Bornholm

*) Angiv her hvilket år du forventer at afslutte dit studie: _____

SKRIV VENLIGST MED BLOKBOGSTAVER:

Navn: _____

Evt. samlevers navn (parmedlemskab): _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ By: _____

Telefon: _____ E-mail: _____

Landsforeningen LEV er interesseorganisationen, der siden 1952 har arbejdet for at forbedre udviklingshæmmedes vilkår.Landsforeningen LEV · Blekinge Boulevard 2 · 2630 Taastrup
Tlf. 3635 9696 · Fax 3635 9697 · E-mail: lev@lev.dk · URL: www.lev.dk**HUSK
PORTO**Landsforeningen LEV
Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup**Du kan også tilmelde dig på www.lev.dk**